



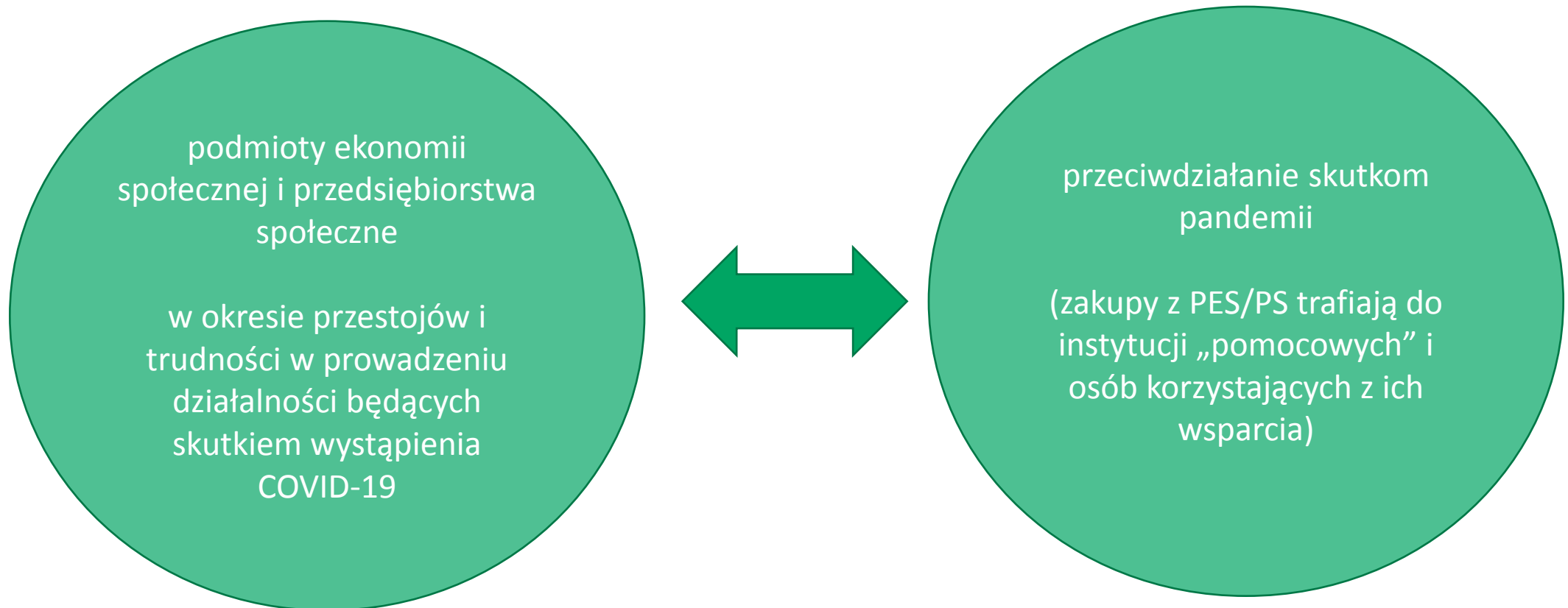
**SPÓJNA INTEGRACJA
REGIONALNA EKONOMII
SPOŁECZNEJ II**

Mechanizm zakupów interwencyjnych 2020 i co dalej?

Agnieszka Deja, OZRSS

Ogólnopolskie Forum Ekonomii Społecznej i Solidarnej, 16.06.2021

- 04.2020 r. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej rekomenduje uruchomienie *mechanizmu zakupów interwencyjnych* wdrażanych w projektach Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej.



Mechanizm zakupów interwencyjnych w 2020 r.

- W styczniu 2021 r., przy wsparciu ROPS, zebraliśmy informacje od OWESów na temat działań związanych z *mechanizmem zakupów interwencyjnych* realizowanym w 2020 r.
- Pozyskaliśmy informacje z 56 subregionów z terenu kraju.
- Mechanizm uruchomiono w 13 regionach (bez województw: małopolskiego, pomorskiego i podkarpackiego).
- W kilku województwach przeznaczono w ramach RPO dodatkowe środki dla OWES na finansowanie zakupów, np.
 - 🌀 w województwie kujawsko-pomorskim IZ RPO uruchomiła 5 317 529,41 zł dla OWES w regionie
 - 🌀 dodatkowe środki pojawiły się także w województwie śląskim i wielkopolskim.

341 podmiotów
ekonomii
społecznej i
przedsiębiorstw
społecznych

13
województw

przeznaczono:
17 603 483,52 zł

1317 instytucji
"pomocowych"
(DPS, WTZ,
ŚDS, OPS,
szkoły, PES i in.)



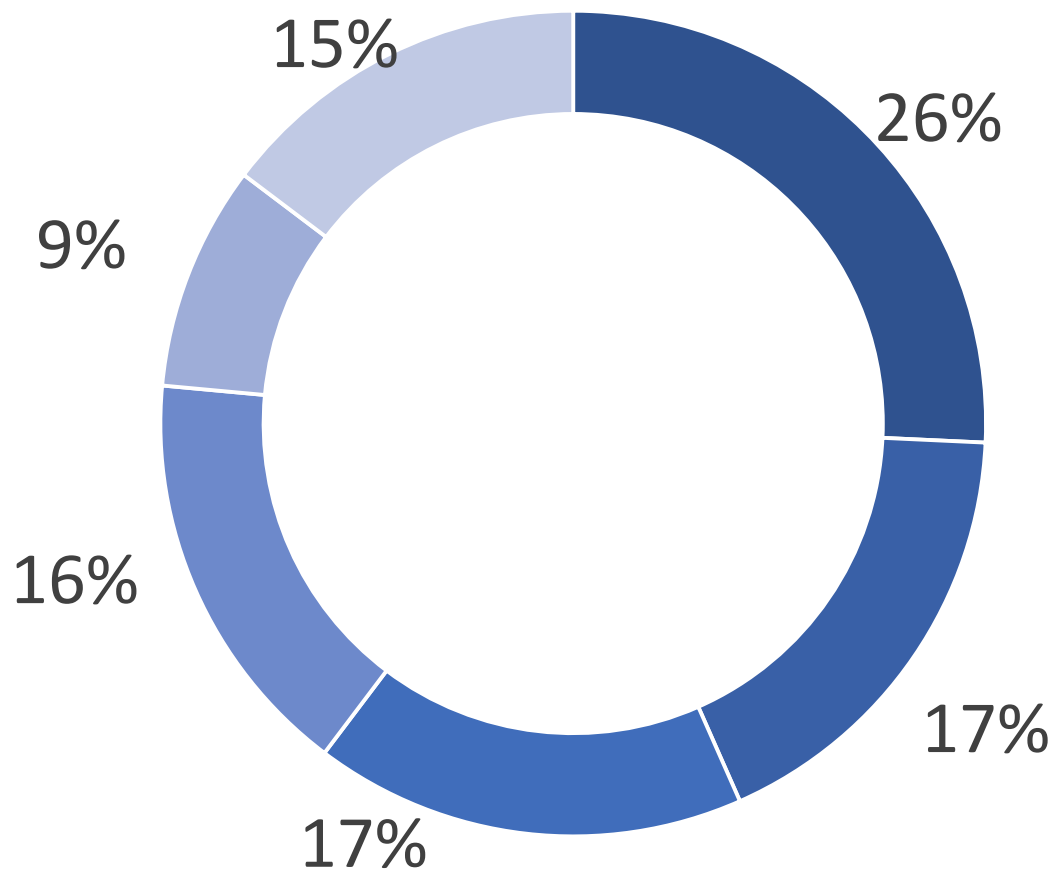
2020

- Najczęściej kupowanymi usługami były:
 - 🧼 przygotowywanie posiłków i ich dostarczanie ich
 - 🧼 szycie maseczek i innych środków ochrony osobistej wielokrotnego użytku
 - 🧼 dostarczanie jednorazowych środków ochrony osobistej
 - 🧼 ozonowanie, dezynfekcja, usługi pralnicze
 - 🧼 rzadziej: usługi opiekuńcze
- Pojedyncze wskazania w skali kraju dotyczyły usług w zakresie:
 - 🧼 wywozu odpadów medycznych
 - 🧼 zapewnienia tłumacza języka migowego
 - 🧼 usługi eventowe, usługi edukacyjne i kulturalne

**Szacunkowo
co najmniej
434 PES/PS
nie mogło
skorzystać ze
wsparcia
w ramach
mechanizmu.**

Zmieniające się w trakcie wprowadzenia mechanizmu zakupowego wytyczne dotyczące jego założeń stanowiły realną obawę o późniejsze zakwestionowanie wydatkowanych przez OWES środków. Głównie chodzi o kupowanie od PS, którzy byli producentami (nie pośrednikami) środków ochrony osobistej oraz o brak możliwości wsparcia podmiotów, które wcześniej (przed pandemią) wykonywały inny rodzaj działalności gospodarczej (np. brak możliwości wsparcia podmiotów, które w trakcie pandemii przebranżowiły się na szycie maseczek i kombinezonów).

Bariery we wdrażaniu mechanizmu zakupów interwencyjnych zidentyfikowane przez OWESy






- zbyt wąski zakres usług możliwych do realizacji
- niski budżet projektu OWES
- brak dodatkowego dofinansowania projektów OWES
- skomplikowane procedury
- brak zainteresowania PES/PS
- inne pojedyncze powody

- Z danych uzyskanych z 16 województw wynika, że OWES planowały w 2020 r. wsparcie utworzenia około 2 900 nowych miejsc, z których uruchomiono 2 050
 - 👉 30% mniej miejsc pracy niż planowano
- Część OWES w 2020 roku nie widziała potrzeby dokonywania zmian we wniosku (np. w związku z uruchomieniem niewydatkowanych środków w projekcie i oszczędności, rozpoczynaniem projektu, w związku z przekazaniem dodatkowych środków przez IZ RPO).
- W części regionów, bądź nawet subregionów, w 2020 r. nie było zgody IZ na obniżenie wskaźników (woj. warmińsko-mazurskie, opolskie, podkarpackie. Wskaźniki obniżono w województwie podlaskim, świętokrzyskim, wielkopolskim).

W ramach projektu SIRESI skierowaliśmy lutym 2021 r. do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej rekomendacje.

Priorytetem kolejnego etapu realizacji mechanizmu zakupowego na 2021 rok powinno być:

-  usunięcie zidentyfikowanych już w dużej mierze barier formalnych
-  wypromowanie przetestowanych dobrych praktyk (modeli działania)
-  zebranie pojawiających się do tej pory opinii oraz wątpliwości i udzielenie na nie jednoznacznej odpowiedzi opierając się na zasadzie elastyczności mechanizmu zakupowego

Mechanizm zakupowy w 2021 r.

- pismo MFiPR z dn. 28.05.2021 rekomendujące kontynuację *mechanizmu zakupów interwencyjnych*
- Podstawą do dalszej realizacji mechanizmu (**aż do odwołania**) pozostaje komunikat ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego o czasowym zawieszeniu stosowania niektórych zapisów w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014 – 2020*
- Wsparcie PES i PS poprzez przeprowadzanie przez OWES zakupów od tych podmiotów w postaci produktów lub usług związanych z **przeciwdziałaniem szeroko rozumianym skutkom wystąpienia COVID-19** i nieodpłatne przekazywanie ich instytucjom lub osobom zaangażowanym w zwalczanie skutków pandemii lub dotkniętym jej skutkami.

- środki na *mechanizm*: oszczędności, przesunięcia w ramach projektu OWES, dodatkowe środki przekazane OWES przez IZ RPO
- możliwość zmniejszenia wskaźników produktu lub rezultatu (wskaźników efektywnościowych OWES) w tym dotyczących utworzonych miejsc pracy – po analizie i konsultacji z ROPS
- *mechanizm zakupów interwencyjnych* jest odrębny od rozwiązań stosowanych w ramach Tarcz Antykryzysowych czy Tarczy Finansowej
 - 👉 niezależnie od tego czy PES/PS korzystał bądź ma możliwość skorzystania ze wsparcia w ramach Tarcz
 - 👉 nie obowiązują tu wytyczne odnoszące się do udzielania pomocy w ramach Tarcz
- wdrażanie i realizacja mechanizmu w regionach powinna być oparta o współpracę OWES, ROPS i IZ RPO, przy znaczącej roli koordynacyjnej ROPS

- OWES weryfikuje sytuację PES/PS – katalog niezamknięty:
 - 👉 wskazanie trudności powstałych w PES/PS, np. zmniejszenie lub brak zleceń (z wyłączeniem mechanizmu zakupowego i wsparcia udzielanego w ramach Tarcz i innego wsparcia publicznego), czy też problemy kadrowe podmiotu w związku z wystąpieniem COVID-19, lub
 - 👉 administracyjne zamknięcie lub ograniczenie danego rodzaju działalności, np. w przypadku gastronomii, usług zakwaterowania czy branży rozrywkowej, lub
 - 👉 spadek przychodów mierzony dla PES/PS, np. „rok do roku” tj. w podobnym okresie roku poprzedniego (przed epidemią) lub roku 2019
- zakupy powinny być powiązane z przeciwdziałaniem skutkom wystąpienia COVID-19. Ze względu na dynamikę oraz skalę pandemii, nie sposób jest określić zamkniętego katalogu usług i produktów, które mogłyby być nabywane w ramach *mechanizmu [w piśmie MFiPR wskazane są przykłady]*

- produkty kupowane od PES/PS w ramach *mechanizmu* powinny być przez dany PES/PS produkowane. Możliwe jest odstępstwo od tej zasady:
 - 👉 wyłącznie w przypadku PES, które prowadziły określoną działalność (np. handel środkami dezynfekcyjnym) przed pandemią i możliwe jest to do wykazania
 - 👉 sytuacja, w której produkty sprzedawane przez PES zostały w istotny sposób przetworzone w stosunku do półproduktów, z których zostały wytworzone.
- usługi muszą być świadczone bezpośrednio przez dany PES/PS - nie może być on wyłącznie organizatorem usług kupowanych od podwykonawców
- niestosowanie zasady konkurencyjności przy udzielaniu zamówień w przypadkach wskazanych w pkt 7 podrozdziału 6.5 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020* – lit d, lit. e
- „Sugerujemy zastosowanie elastycznego podejścia i odpowiadanie na realne potrzeby, wskazywane przez osoby i instytucje, na rzecz których mechanizm jest realizowany.” [z pisma MFiPR z 28.05.2021]



Kontakt:

Spójna Integracja Regionalna Ekonomii
Społecznej II

a.deja@ozrss.pl

Newsy publikujemy na: www.facebook.com/SIRESII

www.ozrss.pl -> SIRES II



Projekt: "Spójna Integracja Regionalna Ekonomii Społecznej II" (SIREs II) realizowany jest w ramach Działania 2.9: Rozwój Ekonomii Społecznej, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Projekt realizują:

Lider partnerstwa: Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych (OZRSS),

Partnerzy: Fundacja Idea Rozwoju (FIR), Stowarzyszenie Trenerów Organizacji Pozarządowych (STOP).



Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

